

FİNLANDIYA BİLGİ NOTU

ŞUBAT 2024

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK
GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2022	2023	2024
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	283	306	316
Büyüme	%	1,6	-0,1	1,0
Nüfus	Milyon Kişi	5,5	5,6	5,6
Kişi Başı Gelir	USD	51.030	54.507	56.157
Enflasyon	%	8,8	4,5	1,9
İşsizlik Oranı	%	6,8	7,3	7,4
Cari Denge / GSYH	%	-3,6	-1,7	-0,9
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-0,9	-2,6	-2,5
İhracat	Milyar USD	86,2	82,7*	-
İthalat	Milyar USD	97,4	84,4*	-

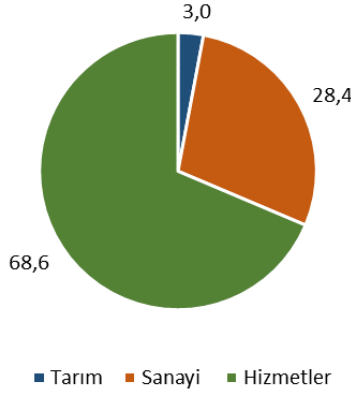
Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünüm Ekim 2023, Trademap

* Kasım 2022 ile Ekim 2023 arası

1. GENEL GÖRÜNÜM

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: Finlandiya İstatistik Kurumu, Ç32023

12. yüzyıldan 1800'lerin başına kadar İsveçlilerin, 1800'lerin başından Bolşevik Devrimine kadar ise Rus imparatorluğunun parçası olan Finlandiya, bağımsızlığını 6 Aralık 1917'de kazanmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrası nüfusun çoğu tarım, ormancılık ve madenciliğin yoğun olarak yapıldığı ülke aktif dış politikası, serbest ticaret anlaşmaları, hem Avrupa geneli hem de Sovyetler Birliği ile ilişkilerinin etkisiyle güçlü büyüme sergilemiştir. İskandinav ülkeleri arasındaki serbest işgücü piyasası sebebiyle Finlandiya'dan İsveç'e göç yaşanırken Finlandiya'ya diğer ülkelerden gelen göç 2000'li yıllara kadar sınırlı olmuştur. Sovyetler Birliği'nin yıkılmasıyla önemli bir ticaret partnerini kaybeden Finlandiya'da ekonomi art arda üç yıl daralmış, işsizlik %14 seviyesine kadar yükselmiştir. İşsizliğin tekrar tek hanelere inmesi 2000'lerin başını bulmuştur. 1995 yılında Avrupa Birliğine katılan Finlandiya, eğitime verilen önemin de etkisiyle tarım ve ormancılığa dayalı bir ekonomiden bilgi ve teknolojiye dayalı bir ekonomiye evrilmiştir.

2023 yılı verilerine göre, tarım sektörünün GSYH içerisindeki payı %3 ile düşük seyretmektedir. Ülke bağımsızlığını kazandıktan sonra tarımsal üretim ve tüketim bakımından kendi kendine yeter seviyedeyken kutuplara yakınlığı tarım arazilerini kısıtlamaktadır. Ülke topraklarının yarısından fazlası ormanlık olmasına karşın tarımsal üretim yapılabilecek arazi toprakların beşte biri kadardır. Ormanlık alanların yoğun olması nedeniyle kağıt sektörü önemli ihracat kalemidir. Balıkçılık sektörü bir diğer önemli ihracat sektörüdür. Somon, deniz ve gökkuşağı alabalığı, beyaz balık, turna ve kömür balıkları önemli ihracat kalemleridir. Ayrıca, tarımcılık ve ormancılık alanında yararlanılan geniş turba alanları mevcuttur. Maden bakımından pek zengin bir ülke olmamasına karşın ülkede metal madenciliği önemlidir. 2019 yılında 2,2 milyon ton madenin çıkarıldığı ülkede sülfür, krom, fosfat, talk en çok çıkarılan madenlerdendir. 2021 yılından itibaren ülkede feldispat çıkarımı bir önceki yıla göre 2 kattan fazla artarak 53 bin ton seviyesine çıkmıştır.

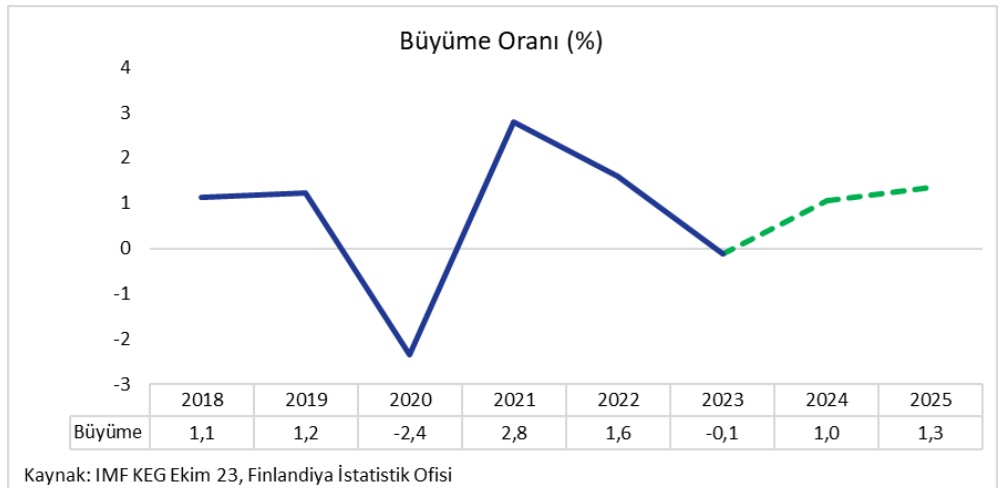

Kuzeyinin ulaşımına pek müsait olmaması gerek demografik yapının gerekse imalat sanayinin güneyde yoğunlaşmasına neden olmuştur. İkinci Dünya Savaşı sonrası Sovyetler Birliği'ne tazminat ödemekle yükümlü olan ülkede gerekli ödemenin yapılması için ağır metal sanayinin temelleri atılmıştır. Kimyasal maddeler, petrol rafinerileri, kağıt ve gemicilik sektörü 2000'lerin başına kadar gelişen diğer sektörler olmuştur. Helsinki'de Avrupa'nın en büyük porselen fabrikaları bulunmaktadır.

Elektrikli otomobil bataryası üretimi için bir Avrupa merkezi haline gelmek isteyen Finlandiya hükümeti ve madencilik sektörü, ilgili metal cevheri rezervlerinin ve teknolojik bilgi birikiminin Asyalı yatırımcıları tatmin edeceğine inanmaktadır. Batarya üretimi alanında anahtar metaller olan nikel ve kobalt hali hazırda Finlandiya'da çıkarılarak işlenmektedir. AB'nin ilk lityum madeninin Finlandiya'da açılması için 2019 yılında fizibilite çalışması hazırlanmıştır. Konut sektöründe KONE, petrokimya sektöründe Neste, sigortacılıkta Sampo firmaları öne çıkmaktadır.

BÜYÜME: 2008 Küresel Finansal Krizi'nden sonra 2009 yılında %8,1 daralan Finlandiya ekonomisi 2010 ile 2019 yılları arasında yılda ortalama %1,2 büyümüştür. Salgının yaşanmasıyla yıllık %2,4 daralan ekonomi AB ülkeleri arasında salgından en az etkilenen ülkelerden biri olmuştur. Hizmetler sektörü Finlandiya'da en fazla ciro kaybı yaşayan sektör olurken 2020 yılında daralan imalat sanayi 2021 yılının başlarında salgın öncesi durumuna geri dönmüştür.

2021 yılında sanayi büyümesi durağanlaşırken konaklama sektöründeki toparlanma, bilgi ve iletişim sektörünün güçlü büyümesi ekonomiyi sürüklemiştir. 2021 yılında hizmetler sektörünün %4,3 büyüdüğü ortamda Finlandiya ekonomisi %3,2 büyümüştür. 2022 yılında Rusya Ukrayna savaşının da etkisiyle sanayi sektörü yıllık bazda %1,2 daralırken kimyasallar sektörü üst üste iki yıl %10'un üzerinde küçülmüştür. Elektronik ürünler sektörü ise savaşa rağmen %6,9'luk büyüme ile sanayide daralmayı sınırlamıştır. 2022 yıl genelinde %1,6 büyüyen Finlandiya ekonomisi 2023'ün ilk çeyreğinde %0,3 büyürken takip eden iki çeyrekte sırasıyla %0,3, %1,2 daralmıştır. IMF, Finlandiya ekonomisinin yıl genelinde %0,1 daralacağını öngörürken imalat sanayindeki daralmanın azalmasıyla ekonomik büyümenin %1-1,5 seviyesine çıkacağı öngörülmektedir.

2. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri: Finlandiya'nın eğitim sistemi, yüksek vasıflı bir işgücü yetiştirmesi nedeniyle dünya çapında mükemmelliğiyle tanınmaktadır. Bu, çeşitli sektörlerde rekabet gücünün ve yenilikçiliğin korunmasına yardımcı olmaktadır. Finlandiya, Nokia, Rovio (Angry Birds'ün yaratıcısı) ve Supercell gibi şirketlerin öncülük ettiği canlı bir teknoloji ve inovasyon ekosistemine sahiptir. Bu sektör ekonomik büyümeyi teşvik ederek yatırım çekmektedir. Köklü bir demokratik sisteme sahip istikrarlı bir siyasi ortama sahip olması ticari yatırımları ve ekonomik kalkınmayı teşvik etmektedir. Ormanlar, mineraller ve tatlı su rezervleri dahil olmak üzere bol miktarda doğal kaynağa sahip oluşu ormancılık, madencilik ve enerji üretimi gibi temel endüstrileri desteklemektedir.

Zayıf yönleri: Ekonomisi, özellikle teknoloji, ormancılık ve makine gibi sektörlerde büyük ölçüde ihracata bağımlı olması, ekonomiyi küresel piyasa dalgalanmalarına ve ticari gerilimlere maruz bırakmaktadır. Yaşlanan nüfusu ve düşük doğum oranı nedeniyle demografik zorluklarla karşı karşıyadır. Gelecekte sağlık ve emeklilik sistemleri üzerinde baskı yaratmakta, potansiyel olarak gelecekteki ekonomik büyümeyi sınırlamaktadır. Özellikle tüketim malları ve hizmetlerini hedefleyen işletmeler için büyüme fırsatlarını kısıtlayabilen nispeten küçük bir iç pazara sahiptir. Ekonomisinin turizm ve tarım gibi bazı sektörleri oldukça mevsimseldir ve yıl boyunca gelir ve istihdamda dalgalanmalara yol açmaktadır.

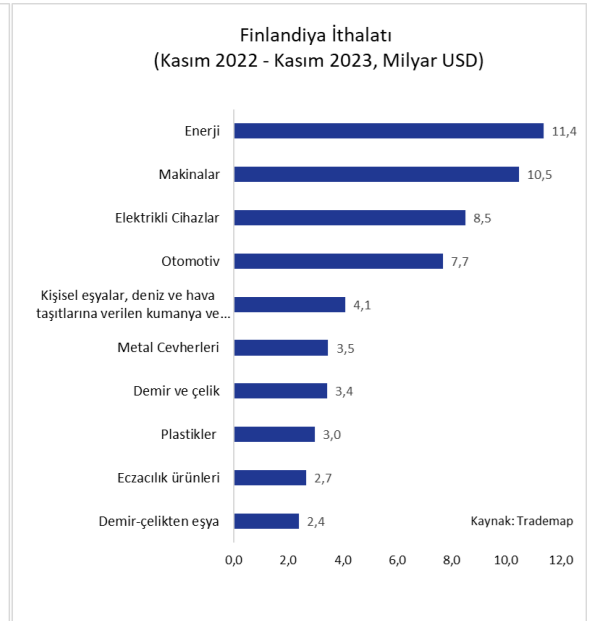
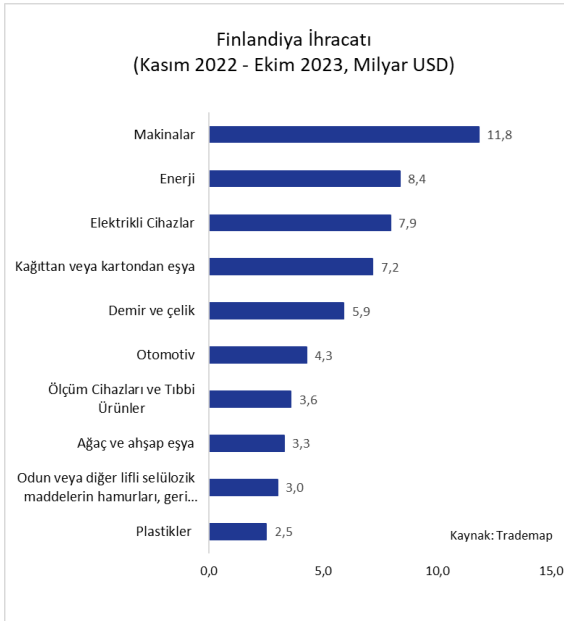
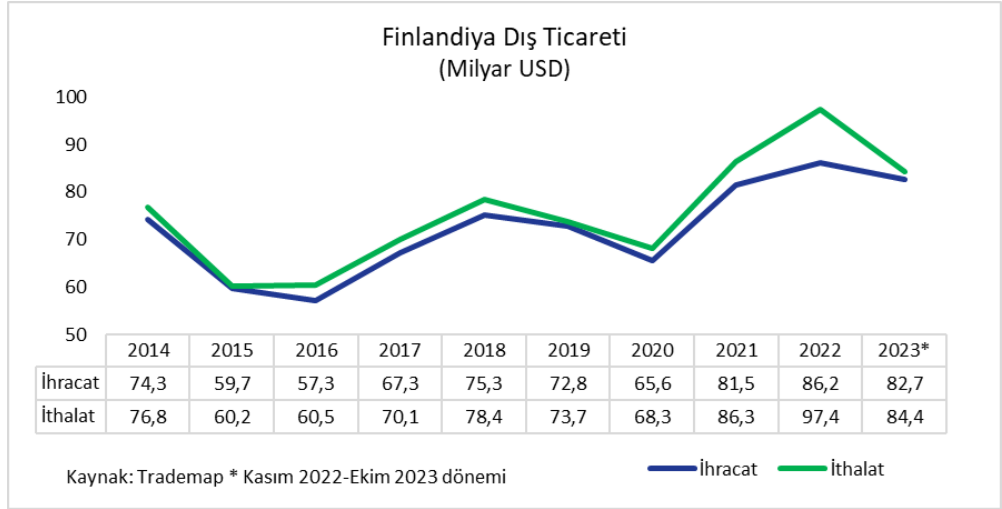
Fırsatlar: Yeşil teknoloji ve yenilenebilir enerji çözümlerine yönelik artan talepten yararlanma potansiyeline sahiptir. Sürdürülebilir girişimlere yatırım ekonomik büyümeyi teşvik ederek yeni iş fırsatları yaratabilir. Dijitalleşmeyi daha da benimsemek ve dijital hizmetler, e-ticaret ve siber güvenlik gibi alanlarda lider olmak için iyi bir konumdadır. Çeşitli sektörlerde yenilikçiliği ve üretkenliği teşvik edebilir. Başta Avrupa Birliği olmak üzere diğer ülkelerle ortaklıkların güçlendirilmesi, Finlandiyalı işletmeler için yeni ticaret fırsatları ve yatırım yolları açabilir. Finlandiya'nın doğal güzelliğini, kültürel mirasını ve açık hava etkinliklerini teşvik ederek turizm endüstrisini daha da geliştirme fırsatı bulunmaktadır. Özellikle kırsal alanlarda ekonomiyi çeşitlendirebilir ve istihdam yaratabilir.

Tehditler: Ekonomisi, jeopolitik gerilimler, ticari anlaşmazlıklar ve emtia fiyatlarındaki dalgalanmalar gibi faktörler de dahil olmak üzere dış şoklara ve küresel ekonomik belirsizliğe karşı savunmasızdır. Hızlı teknolojik gelişmeler ve otomasyon, geleneksel endüstriler için bir tehdit oluşturarak etkili bir şekilde yönetilmediği takdirde işten çıkarılmalara yol açabilir. Finlandiyalı şirketler, daha düşük üretim maliyetleri ve artan teknolojik yeteneklere sahip, gelişmekte olan pazarlardan gelen rekabetle karşı karşıyadır. İklim değişikliği, özellikle tarım, ormancılık ve turizm gibi sektörlerde Finlandiya ekonomisine yönelik riskler oluşturmaktadır. Aşırı hava olayları ve değişen çevre koşulları, üretimi ve altyapıyı aksatabilir.

3. DIŞ TİCARET

Finlandiya dış ticareti genellikle açık vermektedir. 2014 ile 2021 yılları arasında dış ticaret hacmi ortalama 141 milyar USD iken 2022 yılında 184 milyar USD seviyesine yükselmiş, Kasım 2022 ile Ekim 2023 arasında ise 167 milyar USD'ye gerilemiştir. 2014 ile 2021 yılları arasında dış ticaret açığı 2,5 milyar USD seviyesinden 2022 yılında 11,1 milyar USD'ye çıkmıştır. Kasım 2022 ile Ekim 2023 arasındaki dönemde ise dış ticaret açığı 1,6 milyar USD'ye kadar gerilemiştir.

Finlandiya ihracatının yarısını makinalar, kağıttan veya kartondan eşya, enerji, elektrikli cihazlar ve demir-çelik sektörlerinden gerçekleştirmektedir. Ülke, Kasım 2022 ile Ekim 2023 arasındaki on iki aylık süreçte 82,7 milyar USD ihracat gerçekleştirmiştir. Enerji sektöründen ithalat tüm ithalatının %16'sını oluştururken makinalar, elektrikli cihazlar, otomotiv ve demir-çelik sektörleri ithalatın üçte birini oluşturmaktadır. Finlandiya, Kasım 2022 ile Ekim 2023 arasındaki on iki aylık süreçte 84,4 milyar USD ithalat yapmıştır.

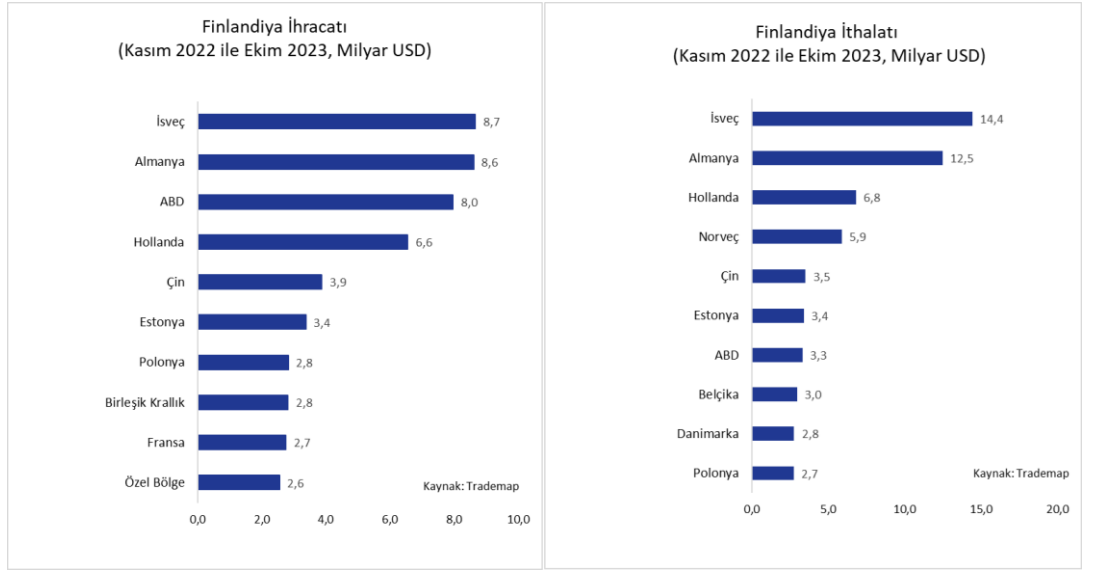

FİNLANDİYA BİLGİ NOTU

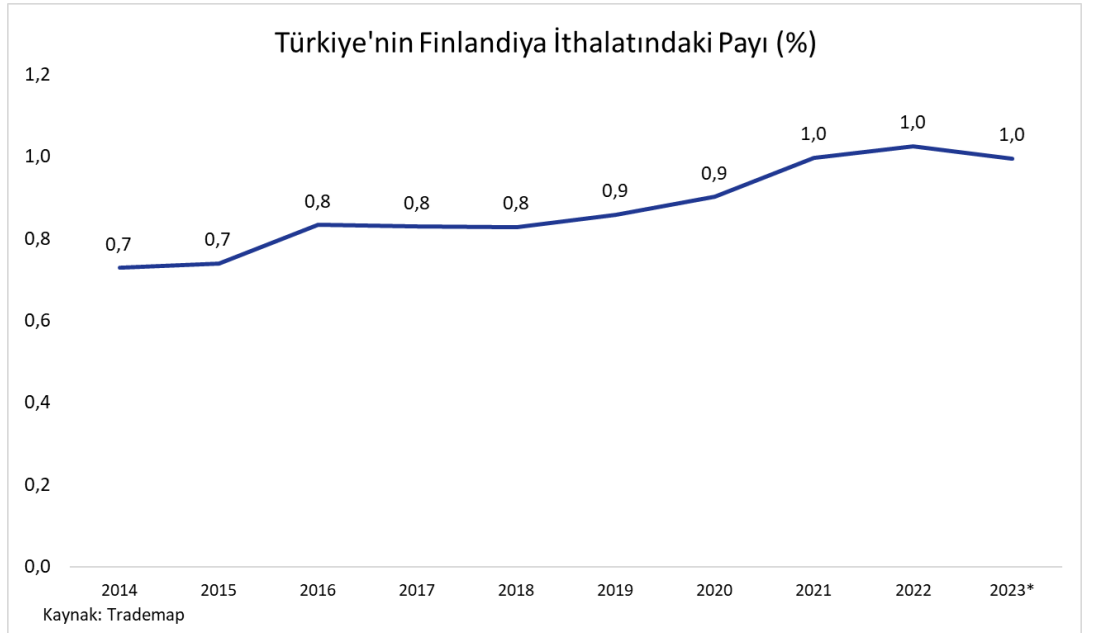

2013 ile 2022 yılları arasında Almanya, İsveç, ABD, Hollanda, Rusya, Çin ve Birleşik Krallık; Finlandiya ihracatının yarısını oluştururken Şubat 2022'den itibaren Rusya'nın payı gerilemiş, İsveç, Almanya, ABD, Hollanda, Çin ve Estonya ülke ihracatının yarısını gerçekleştirmiştir. Rusya'nın Finlandiya ihracatındaki payı 2013 ile 2022 arasında %6,5 iken Kasım 2022 ile Ekim 2023 arasındaki on iki ayda %1,1'e gerilemiştir.

2013 ile 2022 yılları arasındaki ithalatında Almanya, Rusya, İsveç, Çin ve Hollanda öne çıkmaktadır. 2013 ile 2022 arasındaki dönemde, Rusya'nın Finlandiya ithalatındaki payı %12 iken Kasım 2022 ile Ekim 2023 arasında %2'ye kadar gerilemiştir.

Türkiye'nin Finlandiya ithalatındaki payı 2014 yılında %0,7 iken 2022 yılında %1'e yükselmiştir. Kasım 2022 ile Ekim 2023 arasındaki on iki aylık süreçte Türkiye'nin Finlandiya ithalatındaki payı ılımlı olarak gerilese de %1 seviyesinde kalmaya devam etmiştir.

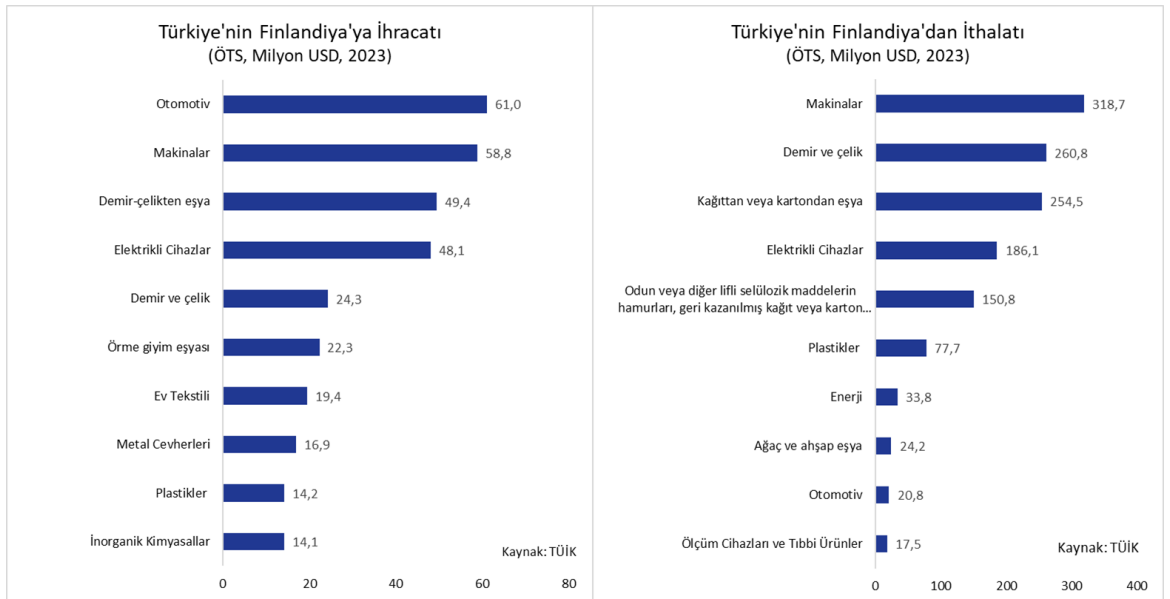
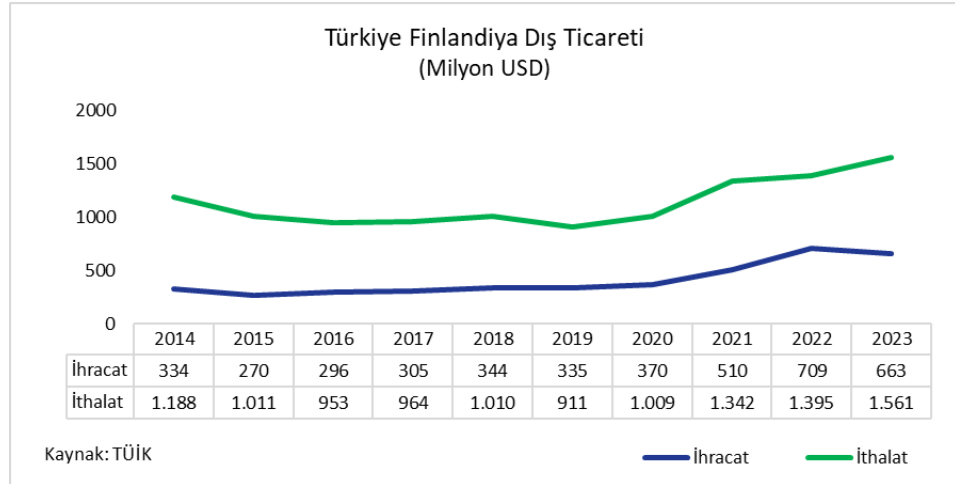

4. TÜRKİYE İLE DİŞ TİCARET

Türkiye, Finlandiya ile dış ticaretinde net ithalatçıdır. 2014 ile 2022 yılları arasında ortalama 700 milyon USD dış ticaret açığı verilirken 2023 yılında açık 900 milyon USD'ye yükselmiştir. Türkiye'nin Finlandiya'ya ihracatı 2023 yılında bir önceki yıla göre %6 azalarak 663 milyon USD olurken ithalatı ise %12 artarak 1.561 milyon USD olmuştur.

Otomotiv, makinalar, elektrikli cihazlar (elektrikli motor ve jenaratörler), demir çelikten eşya ile örme giyim eşyası sektörleri Türkiye'nin Finlandiya'ya ihracatında öne çıkmaktadır.

Kağıt ve kartondan eşya, makinalar, demir çelik ile ddun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırıntı ve hurdalar) sektörleri Türkiye'nin Finlandiya'dan ithalatının yarısından fazlasını oluşturmaktadır.

DIŞ EKONOMİK İLİŐKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

     deikiletisim | deikint